

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Sell off στις αγορές: Χάθηκαν 11 τρισ. δολ. κι έλεται συνέχεια

Το σκηνικό που συνθέτει την πορεία των αγορών από την αρχή του έτους δεν αφήνει πολλά περιθώρια αισιοδοξίας: μαζική εκροή χρημάτων, απώλειες που αγγίζουν τα 11 τρισεκατομμύρια δολάρια και το χειρότερο πτωτικό σερί για τις παγκόσμιες μετοχές από την οικονομική κρίση του 2008.

Και τα κακά νέα είναι ότι μπορεί να μην έχει τελειώσει ακόμα.

Όπως αναφέρει το Bloomberg, το selloff στον δείκτη MSCI ACWI έχει μειώσει δραματικά τις αποτιμήσεις των εταιρειών στις ΗΠΑ και την Ευρώπη.

Προβλέψεις

Επίσης, ένα μεγάλο εύρος στρατηγικών αναλυτών, από τον Michael Wilson στη Morgan Stanley έως τον Robert Buckland στη Citigroup Inc. αναμένουν περαιτέρω πτώση των μετοχών εν μέσω ανησυχιών για υψηλό πληθωρισμό, τις επιθετικές κεντρικές τράπεζες και την επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης, ιδίως στις ΗΠΑ.

Ο δείκτης S&P 500 φλερτάρει με την περιοχή της bear market — που ορίζεται ως πτώση 20% από το πρόσφατο υψηλό — και παρόλο που οι στρατηγικοί αναλυτές της BofA δήλωσαν ότι αναμένουν ανάκαμψη βραχυπρόθεσμα, εξακολουθούν να βλέπουν περιθώρια περαιτέρω πτώσης των μετοχών. “Ο φόβος υποδηλώνει ότι οι μετοχές είναι επιρρεπείς σε ένα επικείμενο bear market rally, αλλά δεν πιστεύουμε ότι έχουν επιτευχθεί τα τελικά χαμηλά”, τονίζει ο Michael Hartnett της Bank of America.

Εκροές

Αξίζει να σημειωθεί ότι την τελευταία εβδομάδα οι εκροές από μετοχές άγγιξαν τα 6,2 δισεκατομμύρια δολάρια, με μια μικρή εισροή στις αμερικανικές μετοχές να αντισταθμίζεται από κεφάλαια που έφυγαν από την αγορά της Ευρώπης και τις αναδυόμενες αγορές. Συνολικά 11,4 δισεκατομμύρια δολάρια ήταν οι εκροές στα ομόλογα, ενώ 19,7 δισεκατομμύρια δολάρια ήταν οι εκροές από τις θέσεις σε μετρητά και 1,8 δισ. δολάρια αποχώρησαν από χρυσό.

Σύμφωνα με την Bank of America Corp, τα κεφάλαια συνεχίζουν να εγκαταλείπουν κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων και το ξεπούλημα βαθαίνει...

Ιστορικά σημαντικά τεχνικά επίπεδα για τον S&P 500 δείχνουν ότι ο δείκτης έχει περιθώρια να πέσει σχεδόν 14% περισσότερο πριν φτάσει σε βασικά επίπεδα στήριξης.

Μειώνουν τις θέσεις τους

«Οι επενδυτές συνεχίζουν να μειώνουν τις θέσεις τους, ιδιαίτερα σε μετοχές τεχνολογίας και ανάπτυξης», δήλωσε ο Andreas Lipkow, στρατηγικός αναλυτής της Comdirect Bank. «Αλλά το συναίσθημα πρέπει να επιδεινωθεί σημαντικά περισσότερο για να σχηματιστεί ένα πιθανό πάτωμα».

Από την άλλη πλευρά, ορισμένοι λένε ότι η καταστροφή έχει ήδη δημιουργήσει θύλακες αξίας σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των εμπορευμάτων, ακόμη και της τεχνολογίας, η οποία αποτιμάται στη μελλοντική αύξηση των κερδών και, ως εκ τούτου, γενικά αποφεύγεται σε περιόδους υψηλών επιτοκίων. Ο Nasdaq 100 έκανε ράλι την Παρασκευή, αλλά παρόλα αυτά έκλεισε την εβδομάδα με πτώση άνω του 2%.

Ο Peter Oppenheimer της Goldman Sachs Group Inc. ήταν από τους πιο υψηλού προφίλ στρατηγικούς αναλυτές που είπε ότι ήρθε η ώρα να αγοράσει στην πτώση, ενώ ο Thomas Hayes, πρόεδρος της Great Hill Capital LLC, δήλωσε ότι μετοχές “παλιάς σχολής τεχνολογίας” συμπεριλαμβανομένων των Intel Corp και Cisco H Systems Inc. διαπραγματευόταν πλέον σε ελκυστικά πολλαπλάσια.

Τα μαύρα ποσοστά

Ο MSCI ACWI υποχωρεί για έξι συνεχόμενες εβδομάδες και ο Stoxx Europe 600 υποχωρεί 6% από τα τέλη Μαρτίου

Ο S&P 500 εξακολουθεί να είναι περίπου 14% πάνω από τον κινητό μέσο όρο των 200 εβδομάδων, ένα επίπεδο που προηγουμένως ήταν κάτω σε όλες τις μεγάλες bear αγορές, εκτός από την τεχνολογική φούσκα και την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Παρ’ όλες τις πρόσφατες μειώσεις – ο S&P 500 υποχωρεί περισσότερο από 13% από το υψηλό του στις 29 Μαρτίου – οι δείκτες στρες δεν βρίσκονται επίσης σε επίπεδα που παρατηρούνται σε συγκρίσιμες πτώσεις. Λιγότερο από το 30% των μελών του δείκτη αναφοράς έχουν φτάσει σε χαμηλό ενός έτους, σε σύγκριση με σχεδόν 50% κατά τη διάρκεια του φόβου για την ανάπτυξη το 2018 και 82% κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης το 2008.

Επιπλέον, ο δείκτης σχετικής ισχύος 14 ημερών υποδηλώνει ότι ο S&P 500 δεν έχει πιάσει ακόμα πάτωμα. Ενώ ο δείκτης Stoxx Europe 600 εισήλθε στην περιοχή υπερπώλησης την περασμένη εβδομάδα, ο δείκτης αναφοράς των ΗΠΑ δεν έχει φτάσει ακόμη σε αυτό το επίπεδο, το οποίο είναι γενικά προάγγελος μιας ανάκαμψης.

Πηγή: Bloomberg

Κόκκινα δάνεια: «Εφυγαν» από τις τράπεζες αλλά έμειναν στην οικονομία - Τι ζητά η ΕΚΤ

Στεγαστικά και επιχειρηματικά δάνεια κυριαρχούν στις τιτλοποιήσεις με ποσοστά 41,8% και 45,3% αντίστοιχα, με τη συντριπτική πλειονότητα των τιτλοποιημένων επιχειρηματικών δανείων να είναι κατά κύριο λόγο δάνεια μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις καθώς και προς ελεύθερους επαγγελματίες και πολύ μικρές επιχειρήσεις καθώς αποτελούν το 70,1% και ακολουθούν με 12,8% δάνεια προς μεγάλες επιχειρήσεις.

Όπως γράφει η Άρτεμις Σπηλιώτη στην Ημερησία, οι τιτλοποιήσεις αποτελούν αναμφίβολα ένα σημαντικό εργαλείο για τις τράπεζες ώστε να «καθαρίσουν» τους ισολογισμούς τους από τα «κόκκινα» δάνεια ωστόσο η ΤτΕ επαναλαμβάνει, αυτή τη φορά μέσω της έκθεσης Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ότι η μεταφορά των προβληματικών δανείων εκτός των τραπεζικών ισολογισμών τους σηματοδοτεί και την ταυτόχρονη διαγραφή τους από το τραπεζικό σύστημα.

Η αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους, μετά την εντυπωσιακή μείωση των κόκκινων δανείων στους τραπεζικούς ισολογισμούς, αποτελεί προτεραιότητα για τον ευρωπαϊό επόπτη.

Τι ζητά ο Ενρία

Ο επικεφαλής του εποπτικού βραχίονα της ΕΚΤ Andrea Enria - βρέθηκε στην Αθήνα για την συνεδρίαση του εποπτικού συμβουλίου – και εκτός από τα συγχαρητήρια προς το ελληνικό τραπεζικό σύστημα - ζήτησε επιτάχυνση του ρυθμού αναδιάρθρωσης των «κόκκινων» δανείων, κυρίως μέσω οργανικών λύσεων, όπως είναι οι βιώσιμοι συμβιβασμοί.

Όπως ανέφερε σε συνέντευξη του στην εφημερίδα «Ναυτεμπορική», τα «κόκκινα» δάνεια παραμένουν σημαντικό εμπόδιο για την ελληνική οικονομία, παρ' όλο που δεν περιλαμβάνονται πλέον στους ισολογισμούς. Και υπογράμμισε ότι η πιστωτική επέκταση απαιτεί επίσης επαρκή ζήτηση για υγιείς πιστώσεις, η οποία προέρχεται από την αύξηση της σωρευτικής ζήτησης και τις διαρθρωτικές αλλαγές που υποστηρίζουν την οικονομική δραστηριότητα.

Εν μέσω αβεβαιότητας, λόγω του πολέμου στην Ουκρανία και των επιπτώσεων, ο Enria υπογράμμισε ότι τράπεζες και δανειολήπτες χρειάζονται αποτελεσματικές λύσεις σε περίπτωση που αυτοί αντιμετωπίσουν δυσκολίες πληρωμής. Αυτό περιλαμβάνει τρόπους υποστήριξης ευάλωτων οφειλετών, καθώς και αποτελεσματικές διαδικασίες ανάκτησης του χρέους, χωρίς να επιβάλλονται έκτακτες αναστολές στη διαδικασία είσπραξης. Πολύ σημαντικές είναι επίσης οι εξωδικαστικές λύσεις για την αναδιάρθρωση του χρέους και ένα εύρυθμο δικαστικό σύστημα.

Σημειώνεται ότι σε καθεστώς νομικής προστασίας καθώς εκκρεμεί η έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης βρίσκεται το 2,9% των μη εξυπηρετούμενων δανείων (0,5 δις ευρώ) και ενώ έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση των υποθέσεων του νόμου Κατσέλη.

Οι εκτιμήσεις της ΤτΕ

Βάσει των αρχικών εκτιμήσεων κατά την υποβολή των επιχειρηματικών πλάνων, αναφέρει η ΤτΕ, προβλέπεται ότι από τα ανοίγματα που τιτλοποιήθηκαν θα εισπραχθεί κατά μέσο όρο το 72,7% των αρχικών ανοιγμάτων. Το εν λόγω ποσοστό είσπραξης διαμορφώνεται με βάση τις προγραμματισμένες στρατηγικές για τη διαχείριση των ανοιγμάτων, με ποσοστό 58,6% να προέρχεται από τη διενέργεια ρυθμίσεων, 35,6% από εισπράξεις που προέρχονται από ρευστοποιήσεις και την εύρεση συναινετικής λύσης και τέλος 5,5% από τις απλές εισπράξεις.

«Οι τιτλοποιήσεις έχουν αναδειχθεί σε καθοριστικό εργαλείο, στο πλαίσιο των προσπαθειών των τραπεζών για την εξυγίανση των ισολογισμών τους. Ωστόσο, σημαντική παράμετρος στην αποτελεσματική λειτουργία της δευτερογενούς αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων αναδεικνύεται και αποτελεί και για τις τιτλοποιήσεις η δυνατότητα των εταιριών διαχείρισης ανοιγμάτων από δάνεια και πιστώσεις να διαχειριστούν αποτελεσματικά τα εν λόγω δάνεια και προκειμένου για τους 'μη βιώσιμους' πελάτες να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά τις αδρανείς εμπράγματα εξασφαλίσεις, ενώ για τους 'βιώσιμους πελάτες', να προσφέρουν μία αποτελεσματική λύση αναδιάρθρωσης των δανείων τους», επισημαίνεται χαρακτηριστικά.

Όπως προκύπτει από την έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της ΤτΕ, οκτώ στα δέκα δάνεια που τιτλοποιήθηκαν – εντός και εκτός «Ηρακλή» είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα, με το 61,7% να είναι οικιστικά και το 17,3% επιχειρηματικά ακίνητα. Σημειώνεται ότι το 60,8% των εξασφαλίσεων αφορά πρώτη προσημείωση.

Συνολικά οι διενεργηθείσες τιτλοποιήσεις των τραπεζών περιλαμβάνουν σε ποσοστό 62,6% καταγγελλόμενα δάνεια και 37,4% μη καταγγελλόμενα. Από το σύνολο των τιτλοποιηθέντων δανείων (καταγγελλόμενων και μη) 44% ήταν σε καθεστώς ρύθμισης κατά την πώλησή τους.

Σε ότι αφορά τη συμμετοχή στην εφαρμογή του «Ηρακλή» αυτή διαφέρει από τράπεζα σε τράπεζα και από το σύνολο των τιτλοποιήσεων, συνολικού ποσού 49,5 δις ευρώ, το 37,7% έχει υπαχθεί στο πρόγραμμα, στο πλαίσιο του οποίου του οποίου οι τίτλοι υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior tranche) διακρατούνται αποκλειστικά από τις τράπεζες. Το σύνολο των χορηγηθεισών εγγυήσεων που έχουν χορηγηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 18,6 δις. ευρώ με ημερομηνία αναφοράς το τέλος του 2021.

Goldman Sachs: Τα οφέλη και οι κίνδυνοι του υψηλού πληθωρισμού - "Συναγερμός" για τη βιωσιμότητα του χρέους

Ενώ ο υψηλότερος πληθωρισμός θα συμβάλει στη μείωση των πιέσεων για τη βιωσιμότητα του χρέους, η αύξηση των αποδόσεων των ομολόγων καθιστά την εξυπηρέτηση του χρέους πιο δύσκολη, όπως επισημαίνει η Goldman Sachs.

Με την ΕΚΤ να πλησιάζει στην πρώτη αύξηση των επιτοκίων υπό το φως του επίμονου υψηλού πληθωρισμού, οι αποδόσεις των ομολόγων αυξήθηκαν σημαντικά τους τελευταίους μήνες. Αυτό έχει ωστόσο αντίθετα αποτελέσματα στη βιωσιμότητα του χρέους: ενώ ο υψηλότερος πληθωρισμός μειώνει την πραγματική αξία του χρέους και συνεπώς μειώνει τις πιέσεις για τη βιωσιμότητα του χρέους, οι υψηλότερες πληρωμές τόκων αυξάνουν το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους. Δεδομένων αυτών των αντίθετων δυνάμεων, η Goldman Sachs (την ανάλυση παρουσιάζει το Money Review) εξετάζει το θέμα της βιωσιμότητας του χρέους των χωρών της ευρωζώνης, εστιάζοντας στους παράγοντες που δημιουργούν ανησυχίες για τη βιωσιμότητα του χρέους καθώς και τα υψηλότερα επιτόκια.

Το κλειδί για τη βιωσιμότητα του χρέους είναι η ικανότητα εξυπηρέτησής του, όπως τονίζει η αμερικανική τράπεζα. Η ικανότητα εξυπηρέτησης του χρέους, με τη σειρά της, καθορίζεται από την (αύξηση της) ονομαστικής φορολογικής βάσης ή τα συνολικά κρατικά έσοδα, τα οποία γενικά αυξάνονται με τον πληθωρισμό. Οι υψηλές τιμές ενέργειας μειώνουν επί του παρόντος τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ (μέσω των υψηλότερων τιμών εισαγωγών) και επομένως ο δείκτης χρέους προς ΑΕΠ είναι πιθανό να είναι ασταθής τα επόμενα τρίμηνα.

Ωστόσο, όπως προσθέτει η Goldman Sachs, πέρα από αυτή τη βραχυπρόθεσμη αστάθεια, η μεσοπρόθεσμη επίδραση του υψηλότερου πληθωρισμού θα υποστηρίξει τη βιωσιμότητα του χρέους. Για παράδειγμα, όπως αναφέρει, οι φορολογικές εισπράξεις το πρώτο τρίμηνο στην Ιταλία είναι περίπου 15% υψηλότερες από ό,τι το 2019, υποδηλώνοντας ότι ο υψηλός πληθωρισμός συμβάλλει στη διεύρυνση του δημοσιονομικού της χώρας.

Αξιολογώντας τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές για τη βιωσιμότητα του χρέους, στο βασικό σενάριο της Goldman, οι δείκτες χρέους προς ΑΕΠ των χωρών της ευρωζώνης μειώνονται σταδιακά τα επόμενα χρόνια, δεδομένων των εοικονομητικών μακροπρόθεσμων προοπτικών για την ανάπτυξη και τον πληθωρισμό. Λαμβάνοντας ως παράδειγμα την Ιταλία, αναμένεται ότι οι επενδύσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης θα οδηγήσουν σε υψηλότερη από τη μέση ανάπτυξη την επόμενη δεκαετία.

Ο πληθωρισμός είναι επίσης πιθανό να παραμείνει πάνω από τον μέσο όρο της περιόδου 2010-2020, οδηγώντας σε υγιές πλεόνασμα πρωτογενούς ισοζυγίου και σταδιακή πτώση του δείκτη χρέους προς ΑΕΠ.

Ωστόσο, πέραν του βασικού σεναρίου, υπάρχουν δύο σημαντικοί κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα του χρέους την επόμενη δεκαετία, όπως υπογραμμίζει η αμερικανική τράπεζα. Αυτοί είναι η έλλειψη δημοσιονομικής εξυγίανσης ως απάντηση στους υψηλούς δείκτες χρέους προς ΑΕΠ και ο αντίκτυπος των υψηλότερων επιτοκίων στο κόστος εξυπηρέτησης του χρέους.

Αξιολογώντας την "απάντηση" των κυβερνήσεων στους υψηλούς δείκτες χρέους προς ΑΕΠ, εξάγονται δύο συμπεράσματα. Πρώτον, οι κυβερνήσεις που έχουν πιο έντονες "απαντήσεις" (όπως η Γερμανία και η Ισπανία) αντιμετωπίζουν μικρότερο κίνδυνο να μουν σε μία τροχιά αυξανόμενου δείκτη χρέους προς ΑΕΠ από ό,τι οι κυβερνήσεις με πιο περιορισμένη "δράση", όπως η Ιταλία και η Γαλλία. Δεύτερον, όταν η διαφορά επιτοκίων-ρυθμού ανάπτυξης (δηλαδή ο ρυθμός με τον οποίο αυξάνεται το δημόσιο χρέος μιας χώρας σε σχέση με την παραγωγή της) γίνει δυσμενής, οι κυβερνήσεις που έχουν πιο αδύναμη "απάντηση" αντιμετωπίζουν υψηλότερο κίνδυνο ανατροφοδότησης από ανησυχίες για τη βιωσιμότητα του χρέους έως τις υψηλότερες αποδόσεις κρατικών ομολόγων.

Με βάση τα παραπάνω η Goldman στη συνέχεια αξιολογεί τις ανησυχίες για τη βιωσιμότητα του χρέους υπό το φως της αβεβαιότητας σχετικά με το επιτόκιο πολιτικής της ΕΚΤ. Τα συμπεράσματα υποδεικνύουν σταδιακή μείωση των δεικτών χρέους προς ΑΕΠ σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ τα επόμενα χρόνια, εάν το επιτόκιο καταθέσεων της ΕΚΤ αυξηθεί στο 1,25%, ακόμη και αν οι ανησυχίες βιωσιμότητας τροφοδοτηθούν στις αποδόσεις των ομολόγων. Ωστόσο, διαπιστώνεται ότι ο κίνδυνος αύξησης των δεικτών χρέους ενισχύεται σημαντικά —ειδικά στην Ιταλία και τη Γαλλία— εάν το επιτόκιο κινηθεί υψηλότερα, στο 2,25%.

Συνολικά, όπως καταλήγει η Goldman, εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια προτού η δημοσιονομική βιωσιμότητα γίνει σοβαρή ανησυχία για την ευρωζώνη. Όμως, όπως έχει τονίσει και στο παρελθόν, ένα backstop της ΕΚΤ – ένα νέο εργαλείο/πρόγραμμα – θα μπορούσε να προσφέρει ασφάλεια στην αγορά έναντι του κινδύνου κατακερματισμού μετά από μεγάλα εξωγενή σοκ σε ολόκληρη την ευρωζώνη ή των αυτοεκπληρούμενων κινήσεων σε χώρες υψηλού χρέους, ιδίως σε έναν κόσμο με υψηλότερα επιτόκια της ΕΚΤ.

Στην περίπτωση αυτή, το νέο εργαλείο θα πρέπει να έχει ευελιξία σε ό,τι αφορά την κλειδα κεφαλαίου (capital key) και χωρίς εκ των προτέρων όριο αγοράς, αλλά κάποια μορφή όρων. Η G.S εκτιμά πως για να εφαρμοστούν οι όροι αυτοί μπορεί να συνδεθεί το εργαλείο με την εφαρμογή του Ταμείου Ανάκαμψης της ΕΕ, αλλά οι λεπτομέρειες παραμένουν άγνωστες προς το παρόν.

Goldman Sachs: Έχει τελειώσει η παγκοσμιοποίηση όπως την ξέραμε:

Με τον πόλεμο Ρωσίας-Ουκρανίας, τα lockdowns του κορωνοϊού και τη διατάραξη των εφοδιαστικών αλυσίδων, η παγκοσμιοποίηση αντιμετωπίζει τη μεγαλύτερη δοκιμασία της στην μεταψυχροπολεμική εποχή, σύμφωνα με την Goldman Sachs. (την έκθεση παρουσιάζει το Money Review)

Και οι δύο αυτές κρίσεις ξεσκέπασαν τα αρνητικά της ενοποίησης της παγκόσμιας οικονομίας, είτε μέσω των προβλημάτων στις αλυσίδες εφοδιασμού ή μέσω της απότομης αύξησης στις τιμές των εμπορευμάτων, με αποτέλεσμα να τίθεται υπό αμφισβήτηση η πρόοδος δεκαετιών που οδήγησε στην πιο ελεύθερη διακίνηση των αγαθών, των υπηρεσιών και των ιδεών ανά τον πλανήτη. Σήμερα, εμφανίζεται η προοπτική της αντιστροφής της παγκοσμιοποίησης, που ενδεχομένως να οδηγήσει τα επόμενα χρόνια σε έναν μεγαλύτερο κατακερματισμό του πλανήτη.

Η Goldman Sachs μίλησε με τον Adam Posen, πρόεδρο του Peterson Institute for International Economics, τον Dani Rodrik, καθηγητή Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας στο Harvard Kennedy School και τον Jim O'Neill, πρώην πρόεδρο της Goldman Sachs Asset Management, οι οποίοι έχουν διαφορετικές απόψεις επί του θέματος. Ο Posen ισχυρίζεται ότι αντί να σηματοδοτήσουν το τέλος της παγκοσμιοποίησης, η πανδημία και ο πόλεμος θα επιταχύνουν την υπονόμευσή της σε κάποια μέρη, καθώς ο πλανήτης θα χωρίζεται όλο και πιο πολύ σε δύο οικονομικά στρατόπεδα, με επίκεντρο τις ΗΠΑ και την Κίνα αντίστοιχα.

«Κινούμαστε προς έναν κόσμο όπου θα υπάρχει πολύ μεγαλύτερη συνειδητή ευθυγράμμιση είτε με το κινεζικό είτε με το αμερικανικό οικονομικό μπλοκ», λέει ο Posen. «Ένας αριθμός χωρών, είτε εθελοντικά είτε όχι, θα αναγκαστούν να διαλέξουν».

Global goods trade peaked as a share of GDP in 2008

World merchandise imports plus exports, % of GDP

Source: IMF, World Bank, Goldman Sachs GIR.

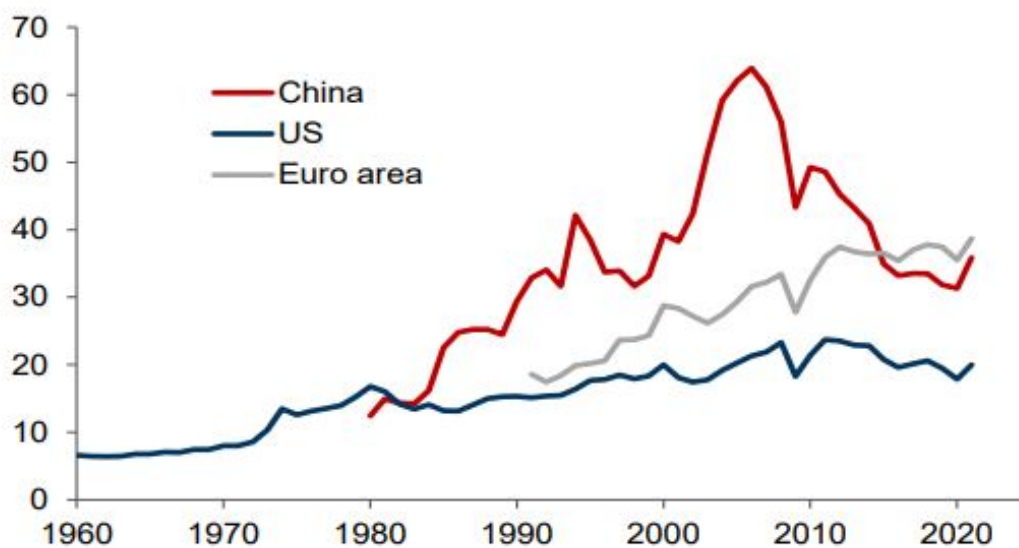
Ο Rodrik εντοπίζει την επίδραση μακροπρόθεσμων και δομικών δυνάμεων, σημειώνοντας ότι ο πλανήτης κινούνταν προς την αποπαγκοσμιοποίηση από την παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση του 2008. Οι χώρες εμφάνιζαν μία φυσική τάση εσωστρέφειας καθώς γίνονταν πλουσιότερες και καθώς η παγκόσμια οικονομία χωριζόταν όλο και περισσότερο σε περιφέρειες, σημειώνει. Όμως, ενώ οι τελευταίες κρίσεις αναμένεται να εμβαθύνουν αυτές τις δομικές αλλαγές, ο καθηγητής δεν βλέπει ένα σημαντικό decoupling (αποσύνδεση) στον πλανήτη σαν εκείνο της δεκαετίας του 1930, λόγω των υψηλών επιπέδων της ενοποίησης της παγκόσμιας οικονομίας και της διεθνούς συνεργασίας, η αντιστροφή των οποίων θα είχε μεγάλο κόστος.

«Μιλάμε απλά για μία φυσική και κατά πολλούς τρόπους επιθυμητή υποχώρηση από αυτό που ονομάζω υπερπαγκοσμιοποίηση, το είδος της παγκοσμιοποίησης που είχαμε τις τελευταίες δεκαετίες. Υποθέτω ότι θα προσπαθήσουμε να βρούμε έναν καλό τρόπο για να αποφύγουμε κάποιες από τις υπερβολές της υπερπαγκοσμιοποίησης και τους κινδύνους της αυτάρκειας», σημειώνει ο Rodrik.

Συνέχεια...

China's trade share of GDP has fallen sharply since 2006

Merchandise imports plus exports, % of GDP

Source: IMF, World Bank, Goldman Sachs GIR.

Ο Ο'Neill, από την πλευρά του, είναι επιφυλακτικός για το κατά πόσο η εποχή της παγκοσμιοποίησης έχει κορυφώσει, εκτιμώντας ότι οι μελλοντικές τάσεις στο εμπόριο και τις ροές κεφαλαίων ίσως να σηματοδοτήσουν την μετεξέλιξη και όχι το τέλος της παγκοσμιοποίησης.

«Δεν υπάρχουν αποδείξεις που να στηρίζουν αυτή την άποψη της αποπαγκοσμιοποίησης που είναι της μόδας. Πέρυσι, η αύξηση του παγκόσμιου εμπορίου επιταχύνθηκε απότομα, τόσο πολύ ώστε βρέθηκε πάνω από την γραμμή τάσης όσων συνέβαιναν πριν από το 2008. Επομένως, έχω μεγάλες αμφιβολίες γύρω από αυτή την άποψη», τονίζει.

Οι οικονομολόγοι της Goldman Sachs Daan Struyven και Jan Hatzius ανέλυσαν τα στοιχεία για να διαπιστώσουν πού ακριβώς βρίσκεται η παγκοσμιοποίηση σήμερα και βρήκαν ότι αυτό που καλύτερα περιγράφει τη σημερινή κατάσταση είναι το «slowbalization», δηλαδή η σταδιακή επιβράδυνση της αύξησης των διασυνοριακών ροών. Η απότομη αύξηση της διασυνοριακής ψηφιακής δραστηριότητας στηρίζει την ιδέα του «newbalization», δείχνοντας ότι η ίδια η φύση της παγκοσμιοποίησης αλλάζει, καθώς οι ροές επιβραδύνουν στους χειροπιαστούς τομείς αλλά επιταχύνουν στους μη χειροπιαστούς.